

This question paper contains 5 printed pages]

YC—54—2024

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2024

PHILOSOPHY

Paper—IX

(Symbolic Logic)

(Friday, 29-11-2024)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—50

N.B. :- (i) Attempt *all* questions.

(ii) *All* questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain various definitions of Logic. 10

तर्कशास्त्राच्या विविध व्याख्या स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Symbolize following propositions using suggested symbols (any *five*) :

(i) Mumbai and Pune are clean cities in India. (M, P)

(ii) I will take tea or coffee. (T, C)

(iii) If I will get job then my parents will be happy. (J, P)

(iv) If any only if Meera came to college then Vahida will come. (M, V)

P.T.O.

- (v) It is not true that today is Sunday. (S)
- (vi) Raju and Juber are good friends. (R, J)
- (vii) If today is Monday and tomorrow is Tuesday then day after tomorrow will be Wednesday. (M, T, W)

दिलेल्या सूचक चिन्हांचा वापर करून खालील चिन्हांकन करा (कोणतेही पाच) :

- (i) मुंबई आणि पुणे भारतातील स्वच्छ शहरे आहेत. (M, P)
- (ii) मी चहा अथवा कॉफी घेईल. (T, C)
- (iii) जर मला नोकरी मिळाली तर माझे पालक सुखी होतील. (J, P)
- (iv) जर मिरा कॉलेजला आली तर आणि तरच वहिदा येईल. (M, V)
- (v) हे सत्य नाही की, आज रविवार आहे. (S)
- (vi) राजू आणि जुबेर चांगले मित्र आहेत. (R, J)
- (vii) जर आज सोमवार आणि उद्या मंगळवार आहे तर परवा बुधवार असेल. (M, T, W)

2. What is symbolic logic ? State its importance. 10

सांकेतिक तर्कशास्त्र म्हणजे काय ? त्याचे महत्त्व सांगा.

Or

(किंवा)

Determine by the truth-table method whether the following propositional forms are tautology, contradictory or contingency (any two).

- (i) $(P \supset Q) \cdot R$
- (ii) $(A \supset B) \vee B$
- (iii) $(S \equiv \sim S) \vee (nT \equiv T)$

खालील विधानाकार सर्वतः सत्य, सर्वतः असत्य किंवा नैमित्तिकतया सत्यासत्य आहेत ते सत्यता कोष्टक पद्धतीच्या साहाय्याने ठरवा (कोणतेही दोन) :

- (i) $(P \supset Q) \cdot R$
(ii) $(A \supset B) \vee \sim B$
(iii) $(S \equiv \sim S) \vee (\sim T \equiv T)$

3. What is proposition ? Explain its kinds.

10

विधान म्हणजे काय ? त्यांचे प्रकार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Prove the validity of the following arguments by direct proof (any two) :

- (a) (1) $A \vee (D \vee C)$
(2) $\sim D \cdot \sim A$
(3) $\sim A \quad / \therefore C$
- (b) (1) $A \supset B$
(2) $F \vee \sim B$
(3) $\sim F \cdot D \quad / \therefore \sim A$
- (c) (1) $H \supset (K \vee L)$
(2) $R \vee H$
(3) $\sim R \cdot H \quad / \therefore K \vee L$

खालील युक्तिवादांची वैधता प्रत्यक्ष पद्धतीने सिद्ध करा (कोणतेही दोन) :

(a) (1) $A \vee (D \vee C)$

(2) $\sim D \therefore \sim A$

(3) $\sim A \quad / \therefore C$

(b) (1) $A \supset B$

(2) $F \vee \sim B$

(3) $\sim F \therefore D \quad / \therefore \sim A$

(c) (1) $H \supset (K \vee L)$

(2) $R \vee H$

(3) $\sim R \therefore H \quad / \therefore K \vee L$

4. What is deductive proof ? Explain fully.

10

नैगमनिक सिद्धता म्हणजे काय ? सविस्तर स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write the basic truth-tables.

मूलभूत सत्यता कोष्टके लिहा.

WT

(5)

YC—54—2024

5. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Rules of Inference (any five)
- (ii) Rules of truth tree method (any five)
- (iii) Truth and Validity.
- (iv) Argument and argument form.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) अनुमानाचे नियम (कोणतेही पाच)
- (ii) सत्यता वृक्ष पद्धतीचे नियम (कोणतेही पाच)
- (iii) सत्यता आणि वैधता
- (iv) युक्तिवाद आणि युक्तिवादाकार.

YC—54—2024

5